

Kouluterveyskysely

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.04.2018 § 10

Johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen

THL:n kouluterveyskysely järjestettiin keväällä 2017, kyselyyn vastasivat peruskouluissa 4. ja 5. oppilaat ja heidän huoltajansa (vuodesta 2017 alkaen), 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Oppilaista ja opiskelijoista 96 % vastasi netissä olevan linkin kautta. Huoltajilla oli mahdollisuus vain sähköiseen vastaamiseen. Kouluterveyskysely toteutetaan parittomina vuosina koko maassa. Oppilaat vastaavat kyselyyn koulupäivän aikana opettajan valvonnassa. Kysely on vapaaehtoinen ja nimetön.

Vastauksia saatiin koko maassa yhteensä 240 085 oppilaalta ja opiskelijalta. Naantalissa 4.-5.luokkalaisista vastasi kyselyyn 426 (kattavuus 94%), 8. - 9.luokkalaisista 297 (kattavuus 70%) ja lukiolaisista 133 oppilasta (kattavuus 49%).

Liitteenä olevassa esityksessä on tarkasteltu kouluterveyskyselyn tuloksia Naantalin osalta kokonaisuutena ja vertailtu tuloksia koko maahan ja Varsinais-Suomeen. Kyselyn analysointiin ovat osallistuneet johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen, johtava koulupsykologi Cecilia Forsman, terveydenhoitaja Nina Itälä, johtava rehtori Vesa Malin ja lukion rehtori Eija Mäenpää. Kysely on laaja ja kyselyyn voi tutustua tarkemmin osoitteessa <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia/kaikki-kouluterveyskyselyn-tulokset>

LIITE B2, SOTE-LTK 19.4.2018

Valtaosa lapsista ja nuorista kokee terveydentilansa hyväksi ja tilanne on hyvä kansainvälisesti vertailtuna. Koetulla terveydellä tarkoitetaan vastaajan itse ilmaisemaa kokemusta omasta yleisestä terveydentilastaan. Koettu terveys ennustaa mm. toimintakykyä ja terveystalvelujen käyttöä väestössä. Hyvästä tilanteesta huolimatta erilaisia oireilua esiintyy erityisesti nuorilla. Naantalissa alakoululaiset ja lukiolaiset kokevat pääosin terveydentilansa hyväksi. Yläkoulussa nuoret arvioivat terveydentilansa muita ikäryhmiä enemmän keskinkertaiseksi tai huonoksi ja erityisesti pojat arvioivat terveydentilansa keskimäärin huonommaksi kuin Varsinais-Suomessa tai koko Suomessa.

Koko maan tasolla mielenterveyden häiriöt ja väsymys ovat yleisiä, Naantalissa valtakunnan tasolla. Vaikka lasten ja nuorten terveys on kohentunut, eri ryhmien väliset terveyserot ovat pysyneet ennallaan tai jopa kasvaneet (Kouluterveyskysely 2017, THL).

Elintapojen muutoksissa on paljon myönteistä, kuten nuorten alkoholin käytön ja tupakoinnin väheneminen. Huoliakin on: ylipainoisten lasten ja nuorten osuus suuri, 16 % kyselyyn naantalilaisista vastanneista yläkoululaisista on ylipainoisia. Huomattava osa lapsista ja nuorista nukkuu arkisin liian

vähän. Myös vähän liikkuvien määrä on myönteisestä kehityksestä huolimatta sängen korkea. Yläkoululaisista 22 % kertoo liikkuvansa korkeintaan tunnin viikossa. Alakoululaisista puolet kertoo liikkuvansa vähintään tunnin päivässä päivittäin. Tasapainoiset ruokailutottumukset ja elintavat turvaavat lapsen ja nuoren hyvää kasvua ja kehitystä sekä tukevat hyvinvointia. Lapsena opituilla elintavoilla on suuri taipumus jatkua aikuisuuteen. Terveyttä edistävällä toiminnalla ja varhaisella puutumisella voidaan ehkäistä ongelmien syntymistä.

Opiskeluympäristöllä ja oppilaitosyhteisöllä on suuri merkitys lasten ja nuorten terveydelle ja hyvinvoinnille sekä mahdollisuuksille oppia omien kykyjensä mukaisesti. Kouluviihtyvyys vahvistaa oppimista ja hyvinvointia. Kouluviihtyvyyteen vaikuttavat kokemukset opiskelusta sekä oppilaitosyhteisön sosiaaliset suhteet (Kouluterveyskysely 2017, THL). Naantalissa alakoululaisista 83 % ja yläkoululaisista 56 % pitää koulunkäynnistä. Oppilaat, jotka kokevat koulunkäynnin myönteisenä, yleensä menestyvät myös opinnoissaan paremmin. Koulustressin- ja uupumisen kokemuksia on sekä alakoululaisilla että yläkoululaisilla. Opiskeluympäristön ja -yhteisön lisäksi koulunkäyntitaidoilla sekä elintavoilla voi vaikuttaa ehkäisevästi lasten ja nuorten uupumiseen. Koulukiusaamista on Naantalissa kouluissa keskimääräistä vähemmän.

Kouluterveyskyselyn tulokset ovat koulukohtaisesti koulujen oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon henkilöstön käytettävissä. Tuloksia hyödynnetään laajasti toiminnan suunnittelun ja kehittämisen tueksi kouluissa, oppilas- huollossa, kouluterveydenhuollossa sekä mm. koko kaupungin toiminnan suunnittelussa sekä terveyden edistämisen suunnittelussa.

Johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen oli kokouksessa esittelemässä kyselyn tuloksia.

PERUSTURVAJOHTAJA:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee kouluterveyskyselyn 2017 tulokset tiedoksi.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.